

SPRAWOZDANIE

ZARZĄDU SZKOŁY
PRZEMYSŁOWEJ
UZUPEŁNIAJĄCEJ

== W PODGÓRZU ==

== ZA ROK SZKOLNY 1917. ==

PODGÓRZE.

NAKŁADEM FUNDUSZU SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ.

::: 1917. :::

Spis rzeczy:

1. Kronika zakładu	str.	3
2. Wykaz statystyczny	„	6
3. Klasyfikacja uczniów	„	8
4. Grono nauczycielskie	„	11
5. Ognisko terminatorskie	„	12
6. Wyciąg przepisów o obowiązkach uczniów szkoły przemysłowej uzup.	„	15

I.

Kronika zakładu.

Tutejsza szkoła przemysłowa uzupełniająca założona w r. 1891. staraniem gminy miasta Podgórze ukończyła w dniu 15. maja 1917. **dwudziesty szósty** rok swego istnienia. Zakład utrzymywany był kosztem gminy, c. k. Rządu i funduszu krajowego.

W czasie wpisów w dniach 14, 15. i 16. września 1916., zapisało się do tutejszej szkoły 153 uczniów, a mianowicie: 62 na kurs przygotowawczy, 60 do klasy pierwszej, 31 do klasy drugiej. Nauka rozpoczęła się w dniu 17. września 1916 r. W ciągu roku przybyło jeszcze na kurs przygotowawczy 29, do klasy pierwszej 12, do klasy drugiej 8, a przeto zapisanych było ogólnie na kurs przygotowawczy 91, do klasy pierwszej 72, do klasy drugiej 39 uczniów. Ogólna więc liczba uczniów zapisanych wynosiła 202, a mianowicie: na kursie przygotowawczym A 49, na kursie przygotowawczym B 42, w klasie pierwszej A 39, w klasie pierwszej B 33, a w klasie drugiej 39, uczniów. W ciągu roku ubyło ogółem 25 uczniów, a mianowicie: na kursie przygotowawczym A 8, na kursie przygotowawczym B 5, w klasie pierwszej A 4, w klasie pierwszej B 3, w klasie drugiej 5, a nadto wziętych zostało do wojska 25 uczniów. Pozostało zatem z końcem roku 152 uczniów, a mianowicie: na kursie przygotowawczym A 38, na kursie przygotowawczym B 35, w klasie pierwszej A 30, w klasie pierwszej B 28, a w klasie

drugiej 21. Uczniów wziętych do wojska postanowiło Grono nauczycielskie na konferencji z powodu wyjątkowych warunków klasyfikować. Klasyfikowano ogółem 158, a nie klasyfikowano 19 uczniów.

W czasie wielkanocnym przystępowała młodzież po odbytych rekolekcyach do św. Sakramentów Pokuty i Ołtarza.

Wszyscy uczniowie otrzymują z funduszu szkolnego potrzebne środki naukowe i nie uiszczają żadnych opłat. Najpilniejsi otrzymali nagrody w książeczkach Kasy oszczędności.

Uczęszczanie uczniów do szkoły w b. r. szkolnym było stosunkowo do wyjątkowych czasów dość regularne, a karność i uobyczajenie należyte. Zachowanie się młodzieży poza szkołą nie dało powodu do żadnych zażaleń.

Materyał naukowy, zakreślony planami i instrukcją, wyczerpano w całości. Ogólny postęp uczniów w nauce był zadowalający.

Szkoła tutejsza utrzymuje Ognisko terminatorские, z którego sprawozdanie przedkłada Kierownictwo oddzielnie.

Jak z porównania sprawozdania tego ze sprawozdaniem z lat ubiegłych wynika, zaciążyły wypadki obecnej wojny i na szkole tutejszej. Mimo tego już w b. r. szkolnym frekwencja znowu się podniosła, a postęp w tych ciężkich warunkach zaznaczył się. Możemy też mieć wszelką nadzieję i pewność, że z nastaniem normalnych czasów wróci i szkoła do dawnego kwitającego stanu. Kierownictwo szkoły ufa, że tak Wydział szkolny miejscowy, jako też i P. T, Pracodawcy, mając na oku dobro młodzieży rękodzielni-

czej i przyszłość naszego polskiego rękodzieła, udziela szkole wydatniejszego poparcia i należytej opieki.

Z powodu braku opału szkoła była w czasie od 11. lutego do 4. marca nieczynną, w obec czego trwała nauka aż do 3. czerwca i w tym dniu odbyło się uroczyste zakończenie roku szkolnego. —

II.

**Wykaz statystyczny uczniów
uzup. szkoły przemysłowej w Krakowie XXiI
w roku 1916/17.**

	Kurs przygoto- wawczy A.	Kurs przygoto- wawczy B.	Klasy przemysłowe			Razem
			I. A.	I. B.	II.	
A. Liczba uczniów.						
Zapisanych	49	42	39	33	39	202
Opuściło szkołę z różnych przyczyn	8	5	4	3	5	25
Pozostało z końcem roku	41	37	35	30	34	177
B. Frekwencya.						
Przeciętnie	90	95	95	80	84	91%
C. Wynik klasyfikacyi.						
Klasyfikowano	34	33	31	29	31	158
Nie klasyfikowano	7	4	4	1	3	19
Stopień I. z odznaczeniem	2	1	1	1	2	7
Stopień I.	28	28	30	19	28	133
Stopień II.	4	4	—	9	1	18
D. Wyznanie uczniów.						
Wyznania rzym-kat.	43	31	37	29	36	176
„ ewangelickiego	1	—	—	—	—	1
„ mojżeszowego	5	11	2	4	3	25
E. Narodowość uczniów.						
Polaków	49	42	39	33	39	202
Rusinów	—	—	—	—	—	—
Niemców	—	—	—	—	—	—
F. Wiek uczniów.						
Poniżej lat 18	38	40	34	27	20	159
Ponad lat 18	11	2	5	6	19	43

	Kurs przygoto- wawczy A.	Kurs przygoto- wawczy B	Klasy przemysłowe			Razem
			I. A.	I. B.	II.	
G. Pochodzenie uczniów						
Rodem z Krakowa i oko- licy	39	29	26	19	22	135
Rodem z innych powiatów	10	13	13	14	17	67
H. Zawody.						
Bednarzy	—	—	—	—	2	2
Błacharzy	1	1	2	—	—	4
Elektrotechników	—	—	2	—	2	4
Fryzjerów	—	2	—	—	—	2
Kaflarzy	1	2	—	2	3	8
Kominiarzy	1	—	—	—	1	2
Kotlarzy	—	—	1	—	—	1
Kowali	2	1	2	—	1	6
Krawców	—	1	—	—	3	4
Kuśnierzy	1	—	—	—	—	1
Malarzy pokojowych	3	3	—	1	—	7
Mechaników	—	—	—	—	—	—
Murarzy	—	1	—	—	—	1
Pokostników i szklarzy	—	3	—	1	—	4
Rymarzy	2	—	—	—	1	3
Stelmachów	—	—	—	1	1	2
Stolarzy	4	—	—	5	2	11
Ślusarzy	9	7	26	11	19	72
Szewców	12	8	1	7	2	30
Innych zawodów	7	6	5	1	2	21
Bez zawodu	6	7	—	4	—	17
						202

7. Jamka Kazimierz	18. Lowas Rudolf
8. Klima Jan	19. Lowas Roman
9. Kloc Mieczysław	20. Muszał Józef
10. Kłodowski Wiktor	21. Nosek Karol
11. Koczvara Leopold	22. Rusin Kazimierz
12. Kuciara Wojciech	23. Stankiewicz Emil
13. Kulczycki Jan	24. Szczerczak Władysław
14. Kutek Stanisław	25. Wiesenfeld Benzion
15. Langermann Salomon	26. Gastoł Stanisław
16. Landermann Henryk	27. Szczur Jan
17. Linder Michał	28. Faber Antoni

Postęp niedostateczny otrzymało 4 uczniów, nieklasyfikowanych 4, opuściło szkołę 5 uczniów.

Klasa I. A

Z pomiędzy 39. uczniów zapisanych do tej klasy otrzymali :

a) *stopień pierwszy z oznaczeniem :*

Bargiel Stanisław.

b) *stopień pierwszy:*

1. Bochenek Stefan	16. Pawłowski Władysław
2. Głowniak Józef	17. Popielak Mieczysław
3. Hirschmann Eugeniusz	18. Pyziół Mieczysław
4. Immerglück Dawid	19. Rado Michał
5. Kaczmarczyk Stanisław	20. Reichert Ferdynand
6. Kasprzyk Teofil	21. Rutkowski Edward
7. Kołek Jan	22. Rykel Maryan
8. Kołek Stanisław	23. Smykal Maryan
9. Kopta Antoni	24. Sochański Alfred
10. Kobos Bolesław	25. Stanecki Jan
11. Kowalik Jan	26. Świętek Michał
12. Kowalik Leon	27. Święs Ignacy
13. Liszka Ludwik	28. Szczerbiński Józef
14. Miałkowski Stanisław	29. Weichselbaum Lejzor
15. Ohrenstein Berisch	30. Wijas Franciszek

4 uczniów nie klasyfikowano, a 4 opuściło szkołę.

IV.

Grono nauczycieli.

- Kierownik:* **Mikstein Antoni**, dyrektor szkoły, uczył rysunków w kl. I. A. 4 godz. tygodniowo.
- Nauczyciele:* **Ks. Góralik Antoni** uczył religii rzym.-kat. 5 godz. tygodniowo.
- Bieleś Jan** uczył języka polskiego i pisania na kursie przyg. A. 3 godz. tygodniowo.
- Bieberstein Mordche** uczył religii mojżeszowej 1 godz. tygodniowo.
- Jodłowski Kazimierz**, kierownik szkoły lud., uczył języka polskiego w kl. I. A., I. B. i II. po 1 godz. — razem 3 godz. tygodniowo.
- Krzywda Seweryn** kierownik szkoły z Kołomyi uczył rysunków w kl. I. B. 4 godz. tygodniowo.
- Kukulski Bronisław** uczył stylistyki w kl. I. A. i I. B. po 2 godz. tygodniowo.
- Matysik Jan** uczył rysunków na kursie przyg. A. 2 godz. tygodniowo.
- Peter Jan**, kierownik szkoły handlowej uzupełniającej, uczył rachunków i buchalterii w kl. II. 3 godz. tygodniowo.
- Piotrowski Józef** uczył rachunków w kl. I. A. 2 godz. tygodniowo.
- Sroczyński Mieczysław** uczył rysunków na kursie przyg. B. 2 godz. i w kl. II. 4 godz. tygodniowo, tudzież rachunków w kl. I. B. 2 godz. tygodniowo.
- Taszycki Bolesław** uczył języka polskiego i pisania na kursie przyg. B. 3 godz., a stylistyki w kl. II. 1 godz. tygodniowo.
- Wroński Antoni** uczył rachunków na kursie przyg. A. i B. po 2 godz. tygodniowo.

V.

Sprawozdanie

o stanie i działalności „Ogniska terminatorskiego“
przy szkole przemysł. uzupełn. w Krakowie XXII.
(Podgórzu) za rok szkolny 1916|17.

Założone przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Podgórzu w r. 1910 „Ognisko terminatorskie“ ukończyło z końcem maja br. szk. siódmy względnie ósmy rok swego istnienia, gdyż już rok przed definitywnym założeniem t. j, w r. 1909. gromadziło grono nauczycielskie młodzież tę z własnej inicjatywy do szkoły w chwilach wolnych od nauki i pracy i urządzało dla niej bezinteresownie wykłady popularne, pogadanki i wycieczki naukowe.

Ognisko pozostaje pod opieką i nadzorem Grona nauczycielskiego szkoły przem. uzup., a utrzymuje się z subwencji Wysokiego c. k. Ministerjum robót publicznych, Wysokiego Wydziału krajowego, gminy miasta Krakowa i miejscowych Stowarzyszeń rękodzielniczych.

Kierownikiem „Ogniska“ jest kierownik szkoły, a czynności w temże przyjęło całe grono nauczycielskie.

Ognisko mieści się w budynku szkolnym i korzysta z wszystkich urządzeń szkoły przemysł. uzup.

Na rok szkolny bieżący (1916/17) zapisało się 85 uczniów. Działalność Ogniska rozpoczęła się w dniu 8. października 1916. i trwała do końca maja 1917. roku,

Ogólna ilość uczestników w ciągu roku 1916/17. była 1650 Największa ilość obecnych 85, najmniejsza 24, przeciętna 60.

Ilość wszystkich zebrań w ciągu roku była 27.

W czasie tych zebrań odbyło się 26 wykładów i zabaw i 1 wycieczka.

Wykłady były następującej treści:

1. *A. Mikstein.* Magnetyzm na usługach człowieka.
2. *K. Jodłowski.* O zasiłkach wojskowych.
3. *J. Peter.* O podaniach narodowych.
4. *A. Wroński.* Tadeusz Kościuszko.
5. *A. Mikstein.* Tytoń i oddziaływanie jego na zdrowie ludzkie.
6. *M. Sroczyński.* Dunajec i Pieniny.
7. *S. Krzywda.* Henryk Sienkiewicz.
8. *J. Piotrowski.* O zachowaniu zdrowia.
9. *J. Matysik.* Cesarz Franciszek Józef I. i jego stosunek do Polaków.
10. *A. Mikstein.* Zjawiska napowietrzne.
11. *M. Sroczyński.* Obecna sytuacja wojny na mapie.
12. *J. Matysik.* Legiony.
13. *K. Jodłowski.* W rocznicę powstania naszego.
14. *J. Piotrowski.* Życie roślin.
15. *A. Mikstein.* Fabrykacja cukru.
16. *A. Wroński.* Jagiellonowie w Polsce.
17. *M. Sroczyński.* O łodziach podwodnych.
18. *J. Matysik.* Styl w budownictwie.
19. *K. Jodłowski.* Galicya.
20. *A. Mikstein.* Zgubne skutki używania trunków alkoholowych.
21. *M. Sroczyński.* Balony i aeroplany.
22. *A. Wroński.* Przysięga Kościuszki.

23. *M. Sroczyński*. J. I. Kraszewski i jego dzieła.

24. *A. Mikstein*. Żelazo i jego fabrykacja.

25. *A. Mikstein*. Elektryczność na usługach ludzkości.

26. *J. Peter*. Maszyna parowa i jej składowe części.

Wykłady były ilustrowane demonstracjami, okazami i rysunkami.

Po wykładach odbywały się zabawy i gry towarzyskie. Najulubieńszą zabawą dla młodzieży była tombota, gdyż prawie każdy coś wygrał, choć nic nie mógł tracić na stawki. Do wygrania przeznaczone fanty były przeważnie z takich potrzeb szkolnych, których szkoła z reguły nie dostarcza (jak n. p. ołówki, gumy, centymetrówki, notesy, pugilaresy, scyzoryki, sztucce (rajscajgi) i tp.

Zachowanie się młodzieży na zebraniach w Ognisku było bez zarzutu, karność zupełnie zadowolająca.

Jak z porównania sprawozdania tego ze sprawozdaniami z lat ubiegłych wynika, zaciążyły wypadki wojenne nie tylko na szkole przem. uzupełn. ale równomiernie na Ognisku terminatorskiem, które jest ze szkołą tą połączone, a zwłaszcza co do frekwencji, która z powodu powołania wielu uczniów w szeregi prawie do połowy zmalała. Miejmy jednak nadzieję, że z nastaniem pokojowych czasów wróci i normalny rozwój Ogniska.

Ognisko tutejsze, zajmując się przyjemnem i korzystnem zajęciem młodzieży w wolnych chwilach, umoralnia, poucza i wychowuje ją, a przytem rozszerza jej zakres wiadomości udzielanych w szkole, a temsamem więc wywiązuje się ze swego założenia należycie.

Zestawienie kasowe za rok słon. 1916.

Dochody:	Pozostałość kasowa z r. 1914	K 140.—
	Subwencya Wys. c. k Minister. robót publ. (po odtrąceniu stempla)	„ 99·62
	Subwencya Wys. Wydz. kraj.	„ 120.—
	„ miasta Krakowa	„ 150.—
	„ cechów rękodzielniczych	„ 100.—
	<u>Razem</u>	<u>K 609·62</u>
Rozchody:	Wynagrodzenie kierownictwa	K 100.—
	Za wykłady nauczycielom	„ 132.—
	„ obsługę	„ 20.—
	Koszta zabaw i gier	„ 311·92
	Wydatki administ.	„ 19·42
	Pozostałość kasowa na r. 1917.	„ 26·28
	<u>Razem</u>	<u>K 609·62</u>

w Krakowie-Podgórzu, d. 3. czerwca 1917.

A. Mikstein.

VI.

Wyciąg przepisów

o obowiązkach uczniów szkoły przemysłowej uzupełniającej.

Obowiązkiem każdego ucznia jest:

- 1) Zapisać się w oznaczonym czasie do szkoły przemysłowej uzupełniającej i uczęszczać do niej regularnie aż do zupełnego uzyskania wykształcenia stanowiącego cel nauki w tej szkole.

2) a) Poddać się wszelkim zarządzeniom kierownictwa szkoły, mającym na celu jego uobyczajenie i wykształcenie.

b) Utrzymywać otrzymaną książeczkę kontrolną w należyтым porządku i ewidencji.

3) Zachowywać się przyzwoicie względem członków grona nauczycielskiego i współpracowników w szkole i poza szkołą, nawet w czasie feryi. Zachowywanie się zaś jego wobec innych osób winno być takie, aby korzystnie o nim świadczyło i nie dało powodu do zażaleń.

4) Przynosić na naukę te przybory naukowe, których szkoła z reguły nie dostarcza.

5) Brać udział we wszystkich ćwiczeniach religijnych praktykowanych w szkole.

6) Wynagrodzić wszelkie szkody zrządzone przez nieostrożność, swawolę lub złośliwość.

II. Nie wolno zaś uczniowi:

1) Palić papierosów, tytoniu i cygar w obrębie budynku szkolnego i w najbliższem otoczeniu tegoż.

2) Przynosić ze sobą do szkoły niepotrzebnych do nauki przedmiotów, jak np. lasek, narzędzi, zabawek, niepotrzebnych książek itp.

3) Wypożyczać i rozszerzać książek treści złej i niemoralnej.

4) Grać w karty w lokalach publicznych wogóle, a o pieniądze nawet w domu.

5) Uczęszczać na publiczne zgromadzenia. Tworzyć stowarzyszeń, ani do nich należeć.